

Korejské děti v české škole

Vzdělávací cíl: Žáci na základě analýzy fotografie diskutují obecná témata migrace, začleňování cizinců, sdílení státní či národní identity. Žáci reflektují roli školního vzdělávání v těchto procesech.

Klíčová slova: škola, Československo, korejská válka, migrace, identita, dobové perspektivy, analýza fotografie

Práce s jednotlivými slidy:

Poznámky:

1 ANALÝZA FOTOGRAFIE (5 min.)

Prohlížení fotografie, četba popisku a vyznačování prvků podstatných pro další analýzu.

Žáci si všimají obou aktérů, prostředí školní třídy, textu na tabuli a obrazů na stěně, které jsou díky pásce důležité pro dataci snímku.

2 DOPLNĚNÍ SOUVISLOSTÍ (10 min.)

Žáci odpovídají do tří textových polí na otázky: 🕒 Kdy fotografie vznikla?

🕒 Podle čeho tak usuzujete? 🕒 Co se v dané době dělo v Československu a co v Koreji? 🕒 Má situace v obou zemích něco společného? 🕒 Jaký byl důvod pobytu korejských dětí v Československu?

Žáci tak zasazují fotografii do historických souvislostí. Mohou využít další zdroje (učebnice, internet).

Díky černé pásce mohou žáci výjev poměrně přesně datovat do doby mezi Stalinovou a Gottwaldovou smrtí (tedy 5. až 14. března 1953). Ačkoliv Korea leží ve východní Asii, patřila spolu s Československem do jednoho mocenského bloku řízeného SSSR. Život obou společností ovlivnila studená válka. V Koreji měla podobu přímého válečného střetu. V Československu probíhaly zinscenované procesy, byli zatýkáni odpůrci režimu, občané byli pod tlakem propagandy. Solidarita Československa s korejskými dětmi měla ideologické důvody. Českým učitelům a školákům to ale nemuselo bránit v tom, aby si k dětem z Koreje vytvořili osobní vztah nezávislý na ideologii.

3 VCÍTĚNÍ DO SITUACE (10 min.)

Žáci si představují, jak se mohly cítit osoby zachycené na fotografii. Nahlízejí situaci ve třídě z pohledu učitele a korejského chlapce.

V tomto úkolu mohou žáci volně rozvinout svou představivost. Mohou zachytit myšlenky či pocity chlapce, který se kvůli válce ocitl ve velmi vzdálené zemi (Vůbec mu nerozumím. Mám strach, že to tu nezvládnou.) Učitel může téma aktualizovat, pokud poukáže na přítomnost přistěhovalců v dnešní škole. Díky vcítění si žáci tvoří silnější vztah k situaci, což je může motivovat k hlubšímu zájmu o historické souvislosti.

4 INTERPRETACE (10 min.)

Na závěr cvičení odpovídají žáci na otázky: ? V čem je podle vás tato situace nová a jiná pro učitele a v čem pro žáka? ? Jak na ni mohli reagovat? ? Co měla fotografie sdělit čtenářům dobového tisku?

Od dojmů a pocitů přecházejí k racionální reflexi situace. Druhá otázka nově zdůrazňuje mediální rovinu situace, upozorňuje na přítomnost fotografa.

Žáci si mohou uvědomit, že situace byla vzhledem k přítomnosti médií do jisté míry inscenována a že nezachycuje reálný průběh výuky. Fotografie měla prezentovat přátelství a solidaritu komunistických zemí. V propagandistické rovině si českoslovenští občané měli uvědomit, že se jich boj korejského lidu týká, neboť má stejnou ideologickou povahu jako střet s „nepřáteli socialismu“ v Československu.